

Góra skąpstwa

Bibliografia:

- Źródło: Andrzej Kozioł, *Cnota oszczędności, grzech skąpstwa*, dostępny w internecie: <https://dziennikpolski24.pl/cnota-oszczednosci-grzech-skapstwa/ar/c3-2052452> [dostęp 27.10.2021], Materiał wykorzystany na podstawie art. 29 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (prawo cytatu).

Góra skąpstwa

Monety

Źródło: a. nn., domena publiczna.

Ćwiczenie 1

Źródło: zpe.gov.pl, licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 2

Wśród podanych w ćwiczeniu 1. synonimów wyrazu **skąpiec** wskaż ten, który został utworzony od imienia bohatera literackiego.

Ćwiczenie 3

Dopisz antonimy do słowa **skąpy**. Wypełnij i przeciągnij pola tekstowe w dowolne miejsca.

Źródło: zpe.gov.pl, licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 4

Ułóż trzy zdania z wybranymi wyrazami z poprzedniego ćwiczenia.

Cnota oszczędności, grzech skąpstwa

Oszczędność była jedną z fundamentalnych cnót, bardziej [plebejskich](#) niż szlacheckich, chociaż w kanonie polskiej literatury właśnie szlachta – ale drobna (...) – reprezentuje oszczędność na pograniczu sknerstwa.

[Stary Kiemlicz](#) trzęsie się o miód, do którego mogą się dobrać jego synowie, a [imć](#) pan [Rzędzian](#) niedwuznacznie, acz sprytnie, [przymawia się](#) o podarki, które gromadzi i zwozi do rodzinnej siedziby ze skrzętnością pracowitej mrówki.

To z jednej strony – z drugiej słynne złote podkowy gubione przez polską [deputację](#), kielich, za który można by wystawić grzeczny [regiment](#), roztrzaskany w pijackiej euforii przez [wielmożę](#) w [Potopie](#).

Nie licząc jednak [Powracającej fali](#) i kilku pomniejszych utworów, polska literatura nie dorobiła się nigdy dzieł w rodzaju [Eugenii Grandet](#) i [Skąpca](#).

Pomiędzy oszczędnością a skąpstwem zazwyczaj przebiega dość wyraźna granica. I [Grandet](#), i [Harpagon](#) nie oszczędzają w imię określonego celu. Ojciec Eugenii pieści nocą złote monety, napawa się ich ciężarem i dźwiękiem. Pieniądz – prawdziwy pieniądz, nie tak zwany znak pieniężny – nie jest środkiem, który pozwala osiągnąć cel, sam stał się celem. Nie zaspokoi namiętności, nie zostanie wydany ani na rozpustę, ani na inwestycje, ponieważ sam stanowi wielką namiętność skąpca...

Ćwiczenie 5

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 6

Źródło: Learnetic SA, licencja: CC BY 4.0.

Ćwiczenie 7

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 8

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Ćwiczenie 9

Uzupełnij sentencje.

bogaty, Nadzieją, szczodrym, oszczędny, skąpiec, rozrzutnością, niedostatek, chciwości, Strachem, Ziemia

Czym jest skąpstwo? przed biedą człowieka, który żyje w biedzie. /św. Bernard z Clairvaux/

Bądź oszczędnym, abyś mógł być /Aleksander Fredro/

Najbogatszym ze wszystkich ludzi jest człowiek Najbiedniejszym jest /Chamfort/

Oszczędzanie jest właściwym środkiem pomiędzy skąpstwem a /Theodor Heuss/

Skąpiec zawsze cierpi /Horacy/

..... jest w stanie zaspokoić potrzeby wszystkich ludzi, nie jest jednak w stanie zaspokoić ich /Mahatma Gandhi/

Źródło: Contentplus.pl sp. z o.o., licencja: CC BY 3.0.

Dla zainteresowanych

Przeczytaj informacje o autorach sentencji z poprzedniego ćwiczenia. Wybierz jedną z postaci i poszukaj w dostępnych źródłach innych aforyzmów jej autorstwa. Wybrane cytaty zapisz w zeszycie.

św. Bernard z Clairvaux (1090 – 1153) [czyt. klerwo] – zakonnik cysterski, filozof i uczyony.

Aleksander Fredro (1793 – 1876) – polski komediopisarz, pamiętnikarz i poeta. Jego najsłynniejsze dzieła to *Zemsta*, *Śluby panińskie* oraz *Damy i huzary*.

Chamfort (1741 – 1794) [czyt. szamfor] – francuski literat i aforysta.

Theodor Heuss (1884 – 1963) [czyt. tieodor hojs] – niemiecki polityk i naukowiec, prezydent Republiki Federalnej Niemiec w latach 1949-1959.

Horacy (65 – 8 p.n.e.) – poeta rzymski, często określany mianem największego łacińskiego liryka i mistrza satyry.

Mahatma Gandhi (1869 – 1948) [czyt. mahatma gandi] – indyjski przywódca narodowy.

Ćwiczenie 10

Zacytuj wybraną myśl z poprzedniego ćwiczenia i wytłumacz, jak ją rozumiesz.

Ćwiczenie 11